

© NOF – BirdLife Norway

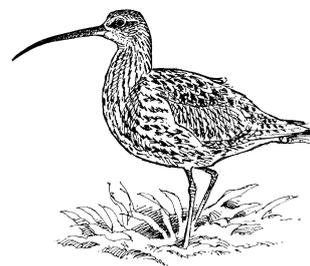
E-mail: nof@birdlife.no

Rapport til: Bodø kommune, Gildeskål kommune

Publikasjonstype: Digitalt dokument (pdf)

Redaktør: Oddvar Heggøy

Anbefalt referanse: Eggen, M. 2018. Kartlegging av hekkefugler i Fleinvær, Gildeskål i mai 2018. NOF-notat 2018-16. 19 s.

Strektegning © Trond Haugskott

SAMMENDRAG

Fleinvær i Gildeskål ble besøkt 10.- 11. mai 2018. Hensikten med besøket var å kartlegge hekkende sjøfugler i Fleinvær. Store deler av været ble besøkt ved hjelp av båt.

I tillegg til overraskende solide og utbredte bestander av storspove og enkeltbekkasin, huser været fortsatt store kolonier med hekkende gråmåke og svartbak. Rundt 350 ærfugler ble notert, og arten ser ut til å hekke fåtallig og spredt på de fleste øyer. Størst antall ble observert i områdene nord for Mævær. Ett individ av nordlig sildemåke ble observert (*Larus fuscus fuscus*). Hovedtrekket av denne underarten av sildemåke ankommer gjerne noe seinere enn tellingene ble gjennomført, og resultatene gir dermed ikke et representativt bilde av denne underartens forekomst. Rødnebbterne, makrellterne og tyvjo er andre arter som ikke er omfattet av tellingen pga. sen ankomst.

På Langholmen er det godt tilrettelagt for ærfugler med såkalte «E-hus». Foto: Martin Eggen

INNHold

INNLEDNING	3
METODE	4
RESULTATER	4
TAKK	19
REFERANSER	19

INNLEDNING

Øygruppene i ytre Salten består av en rekke ulike ansamlinger holmer og skjær, som til sammen kalles «vær». Utenfor Bodø ligger Bliksvær (Ramsar-område), Helligvær og Givær. Lengst sør, ca. to mil sørvest for Bodø, ligger Fleinvær, som tilhører Gildeskål kommune. Fleinvær er en øygruppe bestående av rundt 365 øyer, holmer og skjær. Fleinvær har vært befolket siden 800-tallet. Mesteparten av bebyggelsen ligger på de sentrale øyene Mevær og Sørvær.

Tilsammen utgjør øygruppene et særdeles godt bevart landskap med få tekniske inngrep og med et særegent fugleliv. Foruten om å huse et av verdens tetteste bestander av havørn, dominerer ulike typer sjøfugl, et flertall av dem rødlistet som følge av negative nasjonale og internasjonale trender.

Fleinvær er tydelig preget av beiting og kultivering over lang tid. Det gjør at flere arter tilknyttet kulturmark, åpent areal og ekstensivt drevet jordbruk er tallrike. Bakehekkende arter som storspove og enkeltbekkasin er tallrike hekkefugler. Mink er fraværende. Det bør det vektlegges som en særlig økologisk kvalitet ved området, og et viktig moment for vekst i sjøfuglbestandene dersom trenden for disse snur.

Det ligger få observasjoner fra Fleinvær i registeringsverktøyet Artsobservasjoner.no

Tidligere registreringer har avslørt forekomster av sildemåker. Flere kartleggingsrunder er nødvendig for å få en totaloversikt over hekkefugler, samt områdets funksjon for trekk- og næringssøk gjennom året.

På Ånsøya beiter sau, noe som setter sitt preg på landskapet. Her besøker Astrid D. Eggen området for første gang. Foto: Martin Eggen

METODE

Tellingene tok utgangspunkt i metodikken beskrevet i Follestad & Lorentsen (2011).

Det ble fokusert på å få gode tall av artene ærfugl, fiskemåke, gråmåke, svartbak, sildemåke og teist, og evt. skarvekolonier. Mestepartene av tellingene er utført fra båt, men noen områder er også telt fra land, f.eks. Sørværet.

Loggførte registreringer presenteres i sin helhet i dette notatet. Samtlige observasjoner er registrert i registrertverktøyet artsobservasjoner.no, der man også finner nøyaktige kartplottinger.

RESULTATER

Ånsøya 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Grågås	12 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
	20 ind.	Par i passende hekkebiotop
Krikkand	4 ind.	Par i passende hekkebiotop
Toppand	2 ind.	Par i passende hekkebiotop
Ærfugl	3 hanner	Observasjon i hekketid, passende biotop
	2 hunner	
Siland	4 ind.	Par i passende hekkebiotop
Toppskarv	5 ad.	Næringssøkende
Gråhegre	2 ad.	Næringssøkende
Tjeld	4 ind.	Par i passende hekkebiotop
Heilo	3 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Storspove	8 ind.	
Enkeltbekkasin	7 ind.	Sang/spill
	6 ind.	Observert i hekketiden, passende biotop
Fiskemåke	8 ad.	Par i passende hekkebiotop
Sildemåke <i>Fuscus fuscus intermedius</i>	2 ad.	Par i passende hekkebiotop
Gråmåke	6 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Svartbak	5 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Teist	3 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Låvesvale	1 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Linerle	4 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Steinskvett	1 hann	Observasjon i hekketid, passende biotop
	1 par	
Rødvingetrost	5 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Tornsanger	1 hann	Observasjon i hekketid, passende biotop
Løvsanger	7 ind.	Sang/spill
Kråke	2 ind.	Besøker bebodd reir
Stær	6 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Grønnfink	4 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop

Krikkanda hekker ved små pytter og vann flere steder i Fleinvær. Foto: Martin Eggen

Karsholmen 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Storspove	2 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Ærfugl	175 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop. Noe overvekt av hanner.

Littj-Langholmen 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Grågås	10 ind.	Par i passende hekkebiotop
Ærfugl	6 ind.	Par i passende hekkebiotop
Enkeltbekkasin	1 ind.	Sang/spill
Sildemåke, <i>Fuscus fuscus fuscus</i>	1 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop.
Steinskvett	1 hann	Sang/spill

Toppskjæret 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Ærfugl	6 hanner 2 hunner	Observasjon i hekketid, passende biotop.
Siland	1 par	Observasjon i hekketid, passende biotop.
Teist	3 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop.
Steinskvett	1 hann	Observasjon i hekketid, passende biotop.

Langholen (liten holme) 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Tjeld	1 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop.
Fiskemåke	2 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop.

Tjelden er en tallrik art i Fleinvær, og finnes på de fleste øyer og holmer. Foto: Martin Eggen

Langholmen 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Enkeltbekkasin	6 ind.	Spill/sang
	6 ind.	Observert i hekketiden, passende biotop
Låvesvale	2 ind.	Observert i hekketiden, passende biotop

Sørværet 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Grågås	23 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop, flere rugende
Gravand	3 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Stokkand	4 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Ærfugl	21 hanner 14 hunner	Observasjon i hekketid, passende biotop
Siland	10 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Havørn	3 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Tjeld	16 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Småspove	2 ind.	Sang/spill
Storspove	6 ind.	Par i passende hekkebiotop
Rødstilk	6 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Enkeltbekkasin	20 ind.	Sang/spill
	30 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Fiskemåke	8 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Gråmåke	50 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Svartbak	60 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Skjærpiplerke	2 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Linerle	10 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Jernspurv	1 ind.	Næringssøkende
Svarttrost	1 ind.	Næringssøkende
Gråtrost	8 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Måltrost	3 ind.	Næringssøkende
Rødvingetrost	11 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Gransanger	3 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Løvsanger	14 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Gråspurv	20 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Bokfink	1 ind.	Næringssøkende
Grønnfink	15 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Bergirisk	22 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Sivspurv	1 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop

Måkekoloni 1, Sørværet 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Grågås	3 ind.	Rugende
Rødstilk	3 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Fiskemåke	3 ind.	
	1 ind.	Rugende
Gråmåke	7 ad.	
	9 ad.	Rugende
Svartbak	4 ind.	
	1 ind.	Rugende
Stær	4 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop

Bebyggelsen på Nordmarka, Mevær. Foto: Martin Eggen

Måkekoloni 2, Sørværet 10 mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Grågåås	10 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
	2 ind.	Rugende
Rødstilk	1 par	Sang/spill
Grågåås	5 ind.	Rugende

Skora 10 mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Ærfugl	6 hanner, 4 hunner	Observasjon i hekketid, passende biotop
Havørn	1 ind.	Næringssøkende
Tjeld	2 ind.	Par i passende hekkebiotop
Storspove	1 ind.	Varslende/engstelig
Svartbak	1 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Teist	4 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop

Nautøya (sund) 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Ærfugl	13 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop

Langholmen sør 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Grågås	16 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Tjeld	1 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Fiskemåke	6 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Svartbak	1 ad.	Rugende
Teist	2 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop

Brattskjæran 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Ærfugl	8 hanner 4 hunner	Observasjon i hekketid, passende biotop
Toppskarv	12 ind. 20 ad.	Næringssøkende Observasjon i hekketid, passende biotop. Observerte innganger i fjellet.
Tjeld	2 ind. 2 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop Par i passende hekkebiotop

Utsnitt fra Valan 11. mai. Artsmangfoldet er spesielt stort her, med en rekke områder for våtmarksfugler. Av størst betydning er likevel en betydelig koloni med måker. Foto: Martin Eggen

Grønnholmen 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Grågås	4 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Ærfugl	6 ind.	Par i passende hekkebiotop
Svartbak	2 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop

Sjurholmen 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Grågås	14 ind.	Par i passende hekkebiotop
Havørn	3 ind.	3 ind. næringssøkende
Tjeld	2 ind.	Par i passende hekkebiotop
Fiskemåke	2 ind.	Par i passende hekkebiotop
Svartbak	6 ind.	Par i passende hekkebiotop

Netøya 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Havørn	8 ind.	Næringssøkende
Småspove	2 ind.	Par i passende hekkebiotop
Storspove	2 ind.	Par i passende hekkebiotop
Enkeltbekkasin	3 ind.	Sang/spill
	8 ind.	Observerert i hekketiden, passende biotop
Fiskemåke	4 ind.	Par i passende hekkebiotop
Sildemåke <i>Fuscus fuscus intermedius</i>	2 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Gråmåke	12 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Heipiplerke	10 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Skjærpiplerke	3 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Steinskvett	1 hann	Observasjon i hekketid, passende biotop
Kråke	3 ind.	Næringssøkende
Ravn	2 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Bergirisk	4 ind.	Par i passende hekkebiotop

Kalvøydragan 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Grågås	10 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Siland	3 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Havørn	2 ad.	Par i passende hekkebiotop
Hettemåke	3 ad.	Næringssøkende
Fiskemåke	4 ad.	Par i passende hekkebiotop
Gråmåke	4 ad.	Par i passende hekkebiotop

Juksøya 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Havørn	1 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Storspove	2 ind.	Par i passende hekkebiotop
Enkeltbekkasin	2 ind.	Sang/spill
Kråke	2 ind.	Reir, egg/unger

Indre Juksedragan 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Tjeld		Par i passende hekkebiotop
Enkeltbekkasin		Sang/spill
Svartbak		Par i passende hekkebiotop
Steinskvett		Observasjon i hekketid, passende biotop

Ytre Juksedragan 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Fiskemåke	4 ad.	Par i passende hekkebiotop
Svartbak	1 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
	2 ind.	Par i passende hekkebiotop

Ved en gravrøys på Nettøya. I horisonten sees Landegode. Foto: Martin Eggen

Helløyskjæret 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Tjeld	2 ind.	Par i passende hekkebiotop
Gråmåke	1 ad.	Reir, egg/unger
	5 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Svartbak	8 ind.	Par i passende hekkebiotop

Stokkøya 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Havørn	1 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Tjeld	2 ind.	Par i passende hekkebiotop

Stokkøydragan 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Svartbak	4 ind.	Par i passende hekkebiotop

Flatskjæret 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Siland	2 ind.	Par i passende hekkebiotop
Havørn	2 2k+	Næringssøkende
Tjeld	4 ind.	Par i passende hekkebiotop
Gråmåke	6 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Svartbak	8 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Teist	2 ind.	Par i passende hekkebiotop

Rødøya 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Svartbak	10 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Skjærpiplerke	1 ind.	Sang/spill

Rødøyskjæran 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Tjeld	2 ind.	Par i passende hekkebiotop
Fiskemåke	2 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Gråmåke	14 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Svartbak	3 ad.	Reir, egg/unger
	6 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop

Det særegne Løksøyflåget. Foto: Martin Eggen

Løksøya 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Grågås	8 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Havørn	3 2k+	Næringssøkende
Gråmåke	4 ad.	Par i passende hekkebiotop
Ravn	1 ind.	Reir, egg/unger
Stær	2	Observasjon i hekketid, passende biotop

Flere par havørn hekker på Fleinvær. Et besøkt reir inneholdt tre unger. Foto: Martin Eggen

Svartoksen 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Enkeltbekkasin	3 ind.	Sang/spill
Svartbak	1 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop

Einarsøya 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Havørn	1 2k+	Næringssøkende
Tjeld	2 ind.	Par i passende hekkebiotop
Heilo	2 ind.	Næringssøkende
Enkeltbekkasin	2 ind.	Sang/spill
Fiskemåke	5 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop

Netøyskjæran 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Grågås	9 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Siland	4 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Havørn	5 2k+	Næringssøkende
	2 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Tjeld	2 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Fiskemåke	1 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Svartbak	8 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop

Feltundersøkelser ved Slåttholmvalen. Foto: Martin Eggen

Oddan 10. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Grågås	4 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Toppskarv	5 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Tjeld	6 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Gråmåke	30 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Teist	4 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop

Feøya 11. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Grågås	3 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Ærfugl	2 ind.	Par i passende hekkebiotop
Siland	1 par	Observasjon i hekketid, passende biotop
Smålom	1 ind.	Trekkende mot nord
Heilo	1 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Rødstilk	2 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Fiskemåke	16 ind.	Par i passende hekkebiotop
	5 2k	Næringssøkende
Gråmåke	6 ad.	Rugende
	64 ad.	Par i passende hekkebiotop
Svartbak	3 ad.	Rugende
	30 ad.	Par i passende hekkebiotop
Heipiplerke	8 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop

Feøya med sine mange hekkende måker 11. mai. Foto: Martin Eggen

Mevær 11. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Ærfugl	53 hanner 45 hunner	Observasjon i hekketid, passende biotop

Slåttholmen 11. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Grågås	6 ind.	Par i passende hekkebiotop
Gravand	1 hann	Observasjon i hekketid, passende biotop
Ærfugl	8 hanner 3 hunner	Observasjon i hekketid, passende biotop
Siland	2 ind.	Par i passende hekkebiotop
Tjeld	6 ind.	Par i passende hekkebiotop
Rødstilk	1 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Fiskemåke	8 ad.	Par i passende hekkebiotop
Svartbak	4 ad.	Par i passende hekkebiotop

Littjkuven 11. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Tjeld	2 ind.	Par i passende hekkebiotop
Fiskemåke	2 ind.	Par i passende hekkebiotop
Svartbak	2 ind.	Par i passende hekkebiotop

Fiskemåken (nær truet (NT) på den norske rødlista) hekker spredt i Fleinvær, også med noen mindre kolonier.
Foto: Martin Eggen

Teist er en sjøfugl som i stor grad er knyttet til tangsonen og kystnære strøk. Den er en av mange truede sjøfugler (sårbar (VU) på den norske rødlista) i Fleinvær.

Øyskjæret 11. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Ærfugl	29 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop

Skora 11. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Ærfugl	6 hanner 4 hunner	Observasjon i hekketid, passende biotop
Havørn	1 ind.	Næringssøkende
Tjeld	2 ind.	Par i passende hekkebiotop
Storspove	1 ind.	Varslende/engstelig
Svartbak	1 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Teist	4 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop

Nautøya (sund) 11. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Ærfugl	13 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop

Valan 11. mai

Art	Antall	Aktivitetskode
Grågåås	31 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Brunnakke	5 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Krikkand	2 ind.	Par i passende hekkebiotop
Ærfugl	14 hanner 10 hunner	Observasjon i hekketid, passende biotop
Heilo	5 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Storspove	2 ind.	Varslende/engstelig
Steinvender	1 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Enkeltbekkasin	6 ind. 15 ind.	Sang/spil
Fiskemåke	2 ad.	Observasjon i hekketid, passende biotop
Sildemåke <i>Fuscus fuscus intermedius</i>		Observasjon i hekketid, passende biotop
Gråmåke	38 ad. 7 ad.	Rugende
Svartbak	11 ad. 2 ad.	Rugende
Heipiplerke	9 ind.	Sang/spill
Steinskvett	1 hann	Sang/Spill
Kråke	2 ind.	Observasjon i hekketid, passende biotop

TAKK

Takk til Magne Jensen for losji og båtskyss.

REFERANSER

Follestad, A. & Lorentsen, S-H. 2011. Takseringsmanual for måker, terner, skarv, teist, ærfugl og grågåås. NINA Rapport 716. 28 s.